

Inspectie Overheidsinformatie en
Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

8.a

Toezicht en handhaving op het maritieme culturele erfgoed

15 april 2021

Inhoud

1. Wat doet de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed

- organisatie
- taken

2. Het belang van cultureel erfgoed

- erfgoed is van ons allemaal
- context
- bescherming en behoud

3. Wetgeving

- opgravingsverbod
- meldingsplicht

Inhoud

4. Enkele voorbeelden van incidenten

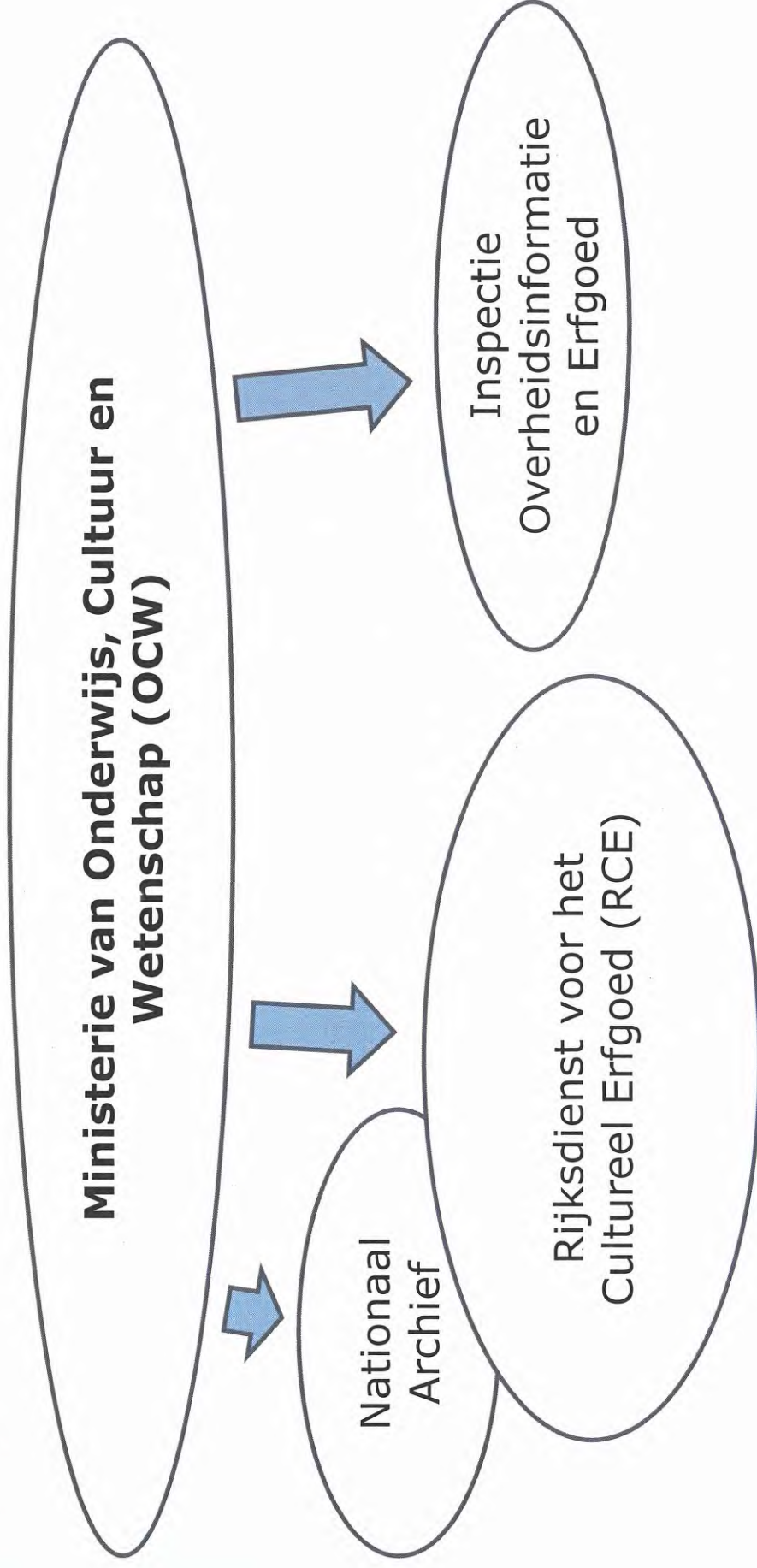
- koperenplatenwrak

5. Huidige ontwikkelingen bij OCW / OCW en de Kustwacht

6. Risicobeelden en de pilot

Organisatie

Taken

Overheidsinformatie (Archiefwet)

Adequaat beheer en behoud van overheidsinformatie

Alles wat relevant is voor besluitvormingsprocessen:

- > óók email-verkeer
- > óók social media
- > óók kladblaadjes

- Teevendeal (2015)
- Toeslagenaffaire (2021)

Taken

Beschermde monumenten (Erfgoedwet)

Adequaat beheer en behoud van beschermde monumenten

Alles wat onder de bescherming valt:

- > het hele gebouw (niet alleen de voorgevel)
- > óók interieurs
- > óók onderdelen van monumenten

Taken

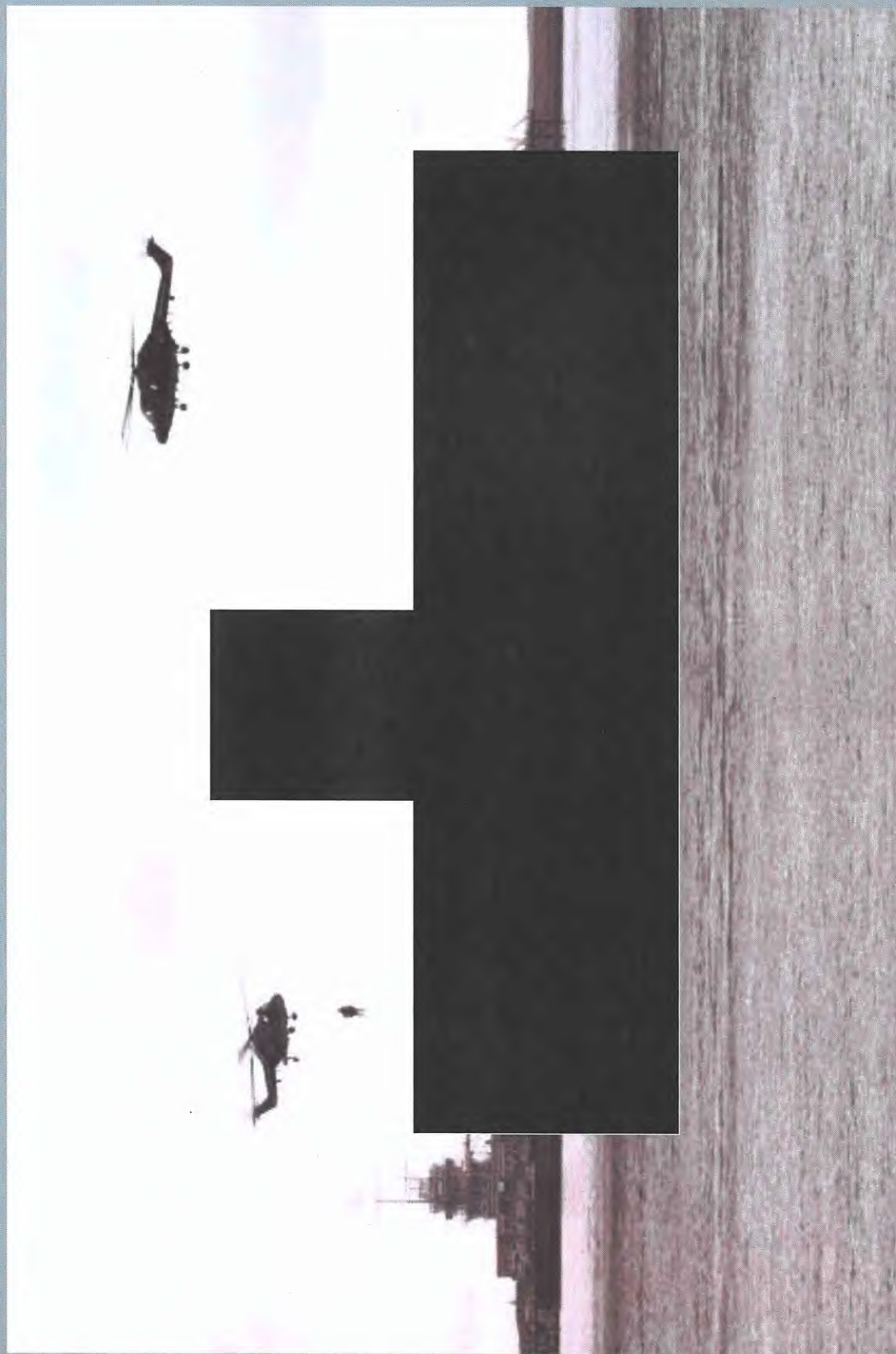
Rijkscollectie (Erfgoedwet)

Adequaat beheer en behoud van de rijkscollectie

Al het cultureel erfgoed in eigendom van het rijk:

- > in beheer bij de verzelfstandigde rijksmusea
- > uitgeleend aan overheidsgebouwen
- > in het rijksdepot

- Zie www.collectionenederland.nl

Taken

In- en uitvoer van cultureel erfgoed (Erfgoedwet)

Bescherming en behoud van nationale cultuurgooederen

Verbod op invoer van cultureel erfgoed dat

- > afkomstig is uit bezette gebieden
- > dat onder een sanctieregeling valt (Syrië, Irak)
- > dat in strijd met het UNESCO-verdrag 1970 elders is uitgevoerd

Verbod op uitvoer zonder toestemming of vergunning van cultureel erfgoed dat

- > in Nederland als beschermd is aangewezen
- > dat deel uitmaakt van een openbare collectie etc.
- > dat behoort tot een bepaalde categorie cultuurgooederen (EU-verord.)

Taken

Archeologische vindplaatsen, opgravingen en vondsten (Erfgoedwet)

Adequate bescherming en behoud van vindplaatsen

Verantwoord en kwalitatief hoogwaardig (wetenschappelijk) onderzoek

Adequate bescherming en behoud van vondsten en documentatie

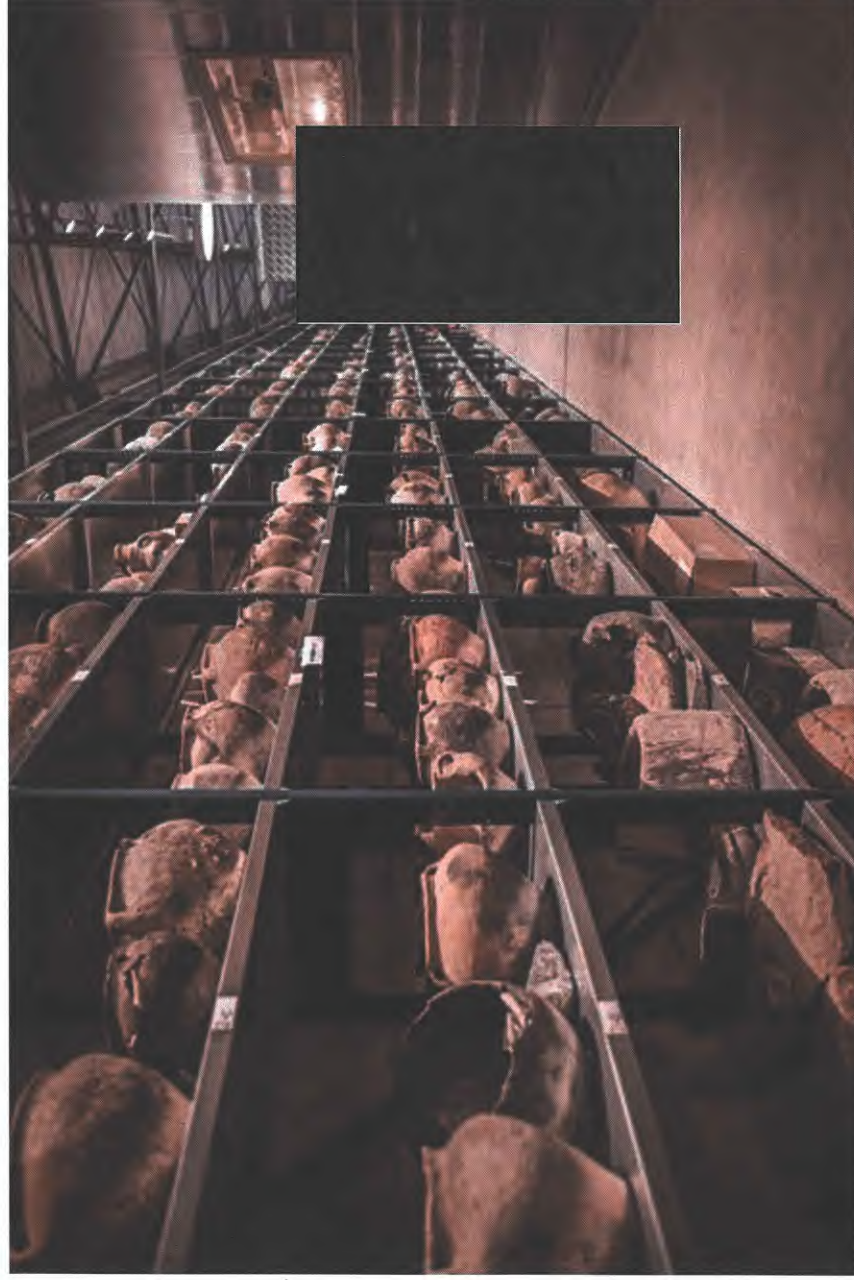
Belang en bescherming van het cultureel erfgoed

Onze maritieme geschiedenis, die de hele wereld omspant, speelt een centrale rol in de politieke, staatsrechtelijke, culturele en economische ontwikkeling van ons land.

- Behoud door ter plekke te bewaren
 - uitstellen van onderzoekskosten
 - ontwikkeling van onderzoekstechnieken en vraagstellingen
- Behoud door op te graven
 - professionele en wetenschappelijke berging, conservering en documentatie
- Cultureel erfgoed is onze gemeenschappelijke geschiedenis en is van iedereen. Het hoort daarom in musea en niet op nachtkastjes.

Van ons allemaal

Van ons allemaal?

Context

Wetgeving

Erfgoedwet

Opgravingsverbod (artikel 5.1, lid 1)

Het is verboden zonder certificaat daartoe handelingen te verrichten met betrekking tot het opsporen, onderzoeken of verwerven van cultureel erfgoed of onderdelen daarvan, waardoor verstoring van de bodem, of verstoring of gehele of gedeeltelijke verplaatsing of verwijdering van een archeologisch monument of cultureel erfgoed onder water optreedt.

Meldingsplicht (artikel 5.10, lid 1)

Degene die anders dan bij het verrichten van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze Minister.

Wetgeving

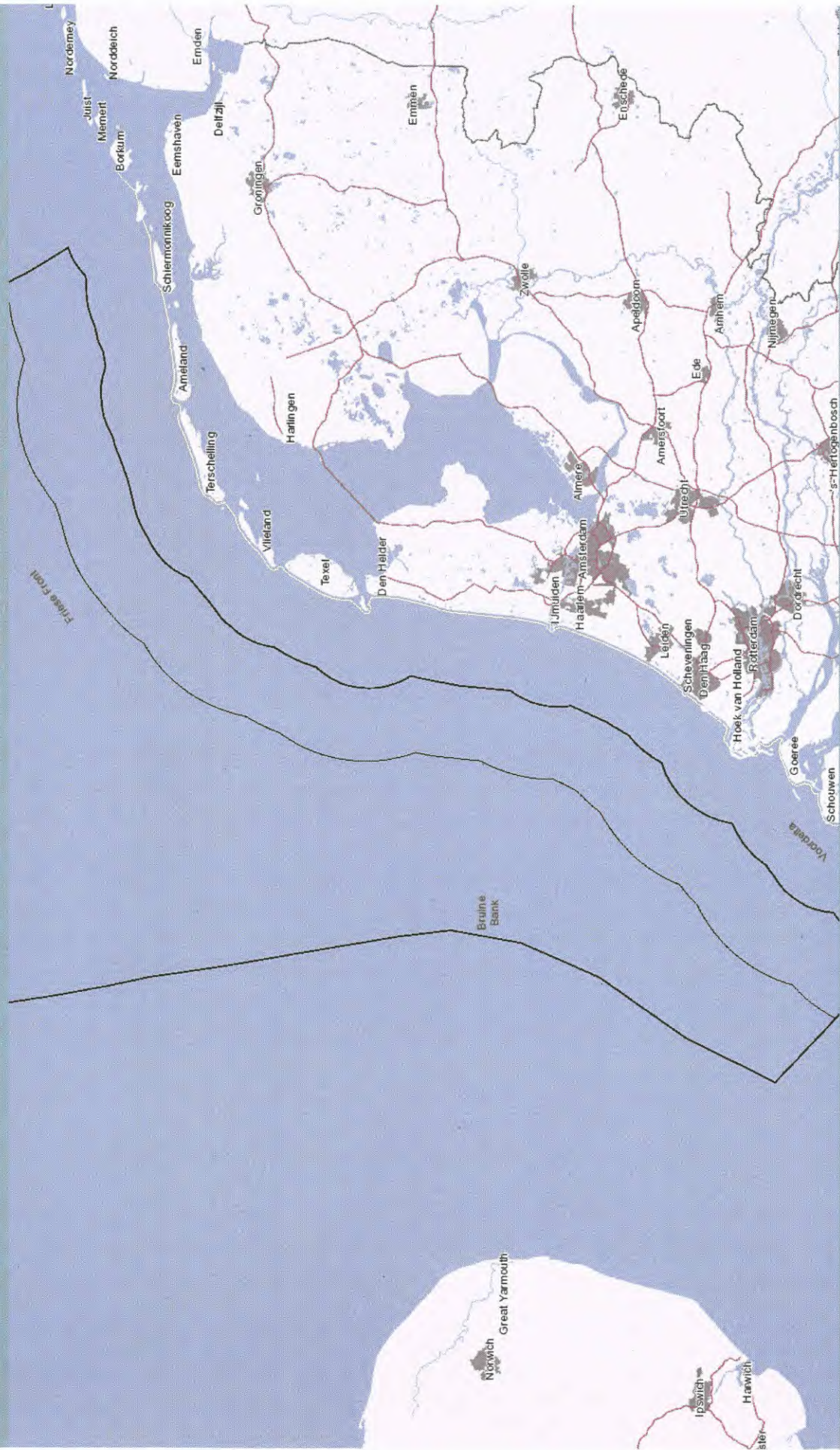
Omgevingswet

(nu nog in overgangsrecht)

Het is verboden een **rijksmonument** te beschadigen of vernielen of zonder vergunning te slopen, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen

Economische delicten

Gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren, taakstraf of geldboete van de vierde categorie (€ 20.750,--)

Veroordelingen in Engeland

In 2015 is een Engelse onderdaan veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf en £ 35.000, = kostenvergoeding voor een valse aangifte van de vondst van drie kanonnen [redacted] hebben hierbij goed werk verricht).

In 2018 is de eigenaar van een Nederlands bergingsbedrijf in Engeland veroordeeld tot een boete van £ 2000, = en zijn bedrijf tot £ 6000, = en £ 44.930, = schadevergoeding. Bovendien werd £ 609.086, = geconfisqueerd, waarvan £ 190.643, = daadwerkelijk geïnd kon worden.